

כ"א בחשוון התשע"ב - 18-25.11.2011

גליין 174

סרקוזי, זה נגמר

סרקוזי איבד את הקול היהודי, ואת הפסדו הצפוי בבחירות הקרובות בצרפת הוא הרוויח ביושר
עמנואל נבון

הפזמונאי החן וילאר התפרסם בן-לילה ב-1965 עם שיר האהבה שלו "קאפרי, זה נגמר". השיר נשמע ממש כמו תקליט שבור, אבל וילאר התעשר ממנו (השיר נמכר ב-2.5 מיליון עותקים). הייתכן כי אכזבה היא רגש כל כך אוניברסלי, שהוא מדבר אל ליבם גם במנגינה הדלה ביותר? האם גם אני אקבל 2.5 מיליון הורדות ב-tunes אם אכתוב שיר "סרקוזי, זה נגמר"? אחרי ככלות הכל יש יותר מ-2.5 מיליון איש המאזכרים מניקולא סרקוזי. אלא שאיני מוזיקאי, ועלי להסתפק במילים הבאות.

מאז עלייתי לארץ לפני 18 שנה, החלטתי לא לממש את זכותי להצביע בבחירות בצרפת. יותר איני שותף לגורלה של המדינה שעזבתי מרצוני. אלא שב-2007 חרגתי ממנהגי. סרקוזי הרשים אותי, ונסעתי במיוחד (פעמיים) לקונסוליה הצרפתית כדי לתת לאיש את קולי. סרקוזי בא מבחוץ. כבן למהגר הונגרי, הוא התחנך אצל סב יהודי וגדל כבחוזן המסוער בנואי, הפרבר הפריזאי העשיר. בניגוד ליתר חברי ההנהגה הפוליטית בצרפת, הוא לא שובט אינטלקטואלית ב-ENA – בית הספר האליטיסטי לממשל. אבל בעיקר הוא נשמע כן באומח כי הוא מתכוון להחליף את השליטה הריכוזית של המדינה בכלכלה הצרפתית בכלכלת שוק חופשי. הוא גם דיבר בחיבה על ישראל ועל ארצות-הברית. זה כמעט נראה טוב מדי, ואומנם כך היה.

סרקוזי התגלה כחודף שליטה הפכפך. הרפורמות הכלכליות שלו עלובות, ומדיניות החוץ שלו – אסופית. פרוייקט "איחוד מדינות הים התיכון" שלו נחל כישלון חרוץ. לא רק שהכעיס את שותפיו האיחופיים (במיוחד את גרמניה) בכך שלא התייעץ עמם באשר לרעיונות הבוסר שלו (אך ציפה כמובן כי הם ישתתפו בהוצאות הכרוכות בהוצאתם לפועל), אלא שסרקוזי עשה מעצמו אידיוט. ביולי 2008 ערך בפרז מסיבה מפוארת להשקת "איחוד מדינות הים התיכון" שלו שאינו קיים יותר, בחברת אורחים מביכים כמו חוסי מובארק ובשאר אסד. סרקוזי סבר כי "איחוד מדינות הים התיכון" שלו ישכנע את טורקיה לזנוח את בקשתה להצטרף לאיחוד האיחופי, בה בשעה שטאיפ ארדואן כבר בחר לאמץ מדיניות חוץ פן-איסלאמית.

הכרה בישראל כמדינה יהודית – דרישה "מגוחכת"

יותר גרוע: סרקוזי עשה מאמץ במיוחד לשקם את מעמדו עם מועמר קדאפי, על מנת למכור ללב כורים גרעיניים ומטוסים צבאיים. מעט אחרי הבחירות, אירח סרקוזי את קדאפי בפרז, ואחר כך ביקר ביקור גמלין בטרפולי לחגוג "שותפות אסטרטגית" בין צרפת ובין לב. בעוד שהמועמד לנשיאות סרקוזי נשא נאומים יפים על תפקידה הבינלאומי של צרפת בקידום זכויות אדם, הרי שהנשיא סרקוזי מיהר לעשות עסקים עם קדאפי ("אני עומד לחתום על חוזים בשווי של מיליארדים רבים עם לוב", הכריז סרקוזי בגאווה בתקשורת הצרפתית). אלא שסרקוזי לא העריך נכון את גודל הסיכון שבעשיית עסקים עם מפוצץ מטוסים. קדאפי לקח את "תעודת היושר" של סרקוזי, אך לא נתן את התמורה. מלבד זעמו על קדאפי, סרקוזי נבך מן המרידות הערביות שחשפו את יחסו הלבביים עם רודנים ערביים. כתוצאה מכך, הוא החליט החלטה אופורטוניסטית לתייג את עצמו כזוח, כשהוא מפציץ את קדאפי באותם מטוסים שבעבר ביקש סרקוזי למכור לו.

סרקוזי ניסה ללא הצלחה למלא את תפקיד משכין השלום הקשוח כלפי הנשיא החסי מדבדב, כשזה הפציץ בקיץ 2008 את דרום אוסטיה. זה לא נכון לנסות לשמר את אימפריית העבר שלך בעזרת שימוש בכוח צבאי נגד מנהיגים בעלי שאיפות עצמאיות, הטיף סרקוזי למדבדב. אלא שזה בדיוק מה שעשה סרקוזי עצמו במושבה הצרפתית לשעבר חוף השנהב, כשצבא צרפת הדיח את לוחן גבאגבו, הנשיא שהפסיד בבחירות, אשר מילא תפקיד מרכזי בביטול הניאו-קולוניאליזם הצרפתי בארצו.

תחילה דווקא נעמו לישראל דבריו של סרקוזי. לסרקוזי יש רקע יהודי, והוא החל את הקריירה הפוליטית שלו כראש העיר

של הפרבר נואי שבו יש קהילה יהודית חזקה. כשר הפנים בממשלתו של ז'אק שיראק, הוא פעל נמרצת נגד אנטישמיות. נאומיו היו מלאי תשבחות לישראל. הוא התיידד עם בנימין נתניהו. נאווו בכנסת ביוני 2007 היה אווהד מאוד לישראל (פרט, כמובן, למשפט בדבר חלוקתה של יחשלים).

כיום, יחסו של סרקוזי כלפי ישראל אינו שונה מזה של קודמיו: הוא גועלי ומתעמת, ו"המדיניות הערבית" של צרפת חזרה במלוא התנפה למה שהייתה. ב-2009 העניק סרקוזי את עיטור לגיון הכבוד לשארל אנדרליין, העיתונאי הצרפתי שהאשים ללא ביסוס את ישראל בהריגת מוחמד א-חזרה, ושליבה את אש האינתיפאדה השנייה וסיפק תירוץ לפעולות "נקם" כמו עריפת ראשו של דניאל פרל. סרקוזי האשים את נתניהו ומחל למחמוד עבאס על הקיפאון בזירה הישראלית-פלסטינית, למחת המחווות שעשה נתניהו לרש"פ ולמרות סיחוב של עבאס לשאת-ולתת עם ישראל. הוא תמך בפנייתו של עבאס לאו"ם להכרה במדינה פלסטינית ולאחרונה הצביע בעד קבלתה של "פלסטין" כחברה מלאה באונסק"ו. לפי הדיווחים, הוא הכריז כי דרישתה של ישראל שהפלסטינים יכירו בישראל כמדינה יהודית, היא "מגוחכת". בשיחה פרטית עם הנשיא האמריקני ברק אובמה לפני כמה ימים, השמיץ סרקוזי את ראש הממשלה בכנותו אותו "שקרן", ואמר כי אינו סובל אותו.

נאווו של סרקוזי בעצרת הכללית של האו"ם בספטמבר 2011 היה פשוט טפשי. הוא תלה ב"שיטה" את האשם בקיפאון שבין ישראל ובין הרש"פ, אך למרות זאת הציע לנסות שוב אותה שיטה עצמה לפתרון הסכסוך: לשאת ולתת על מעמד הקבע של יחשלים, על הגבולות ועל ההתנחלויות במסגרת לוח זמנים קבוע מראש. הרי זה בדיוק מה שתהליך אוסלו, מפת הדרכים וועידת אנאפוליס ניסו לעשות ללא הצלחה.

מרביתם של יהודי צרפת, ומרבית הישראלים בעלי אזרחות צרפתית, בחרו ב-2007 בסרקוזי. סרקוזי מעריך בטעות כי הוא עדיין יכול להסתמך על קולותיהם למרות תעלוליו, היות שהאלטרנטיבה היא לכאורה גחעה יותר. הוא טועה. בבחירות המוקדמות למפלגה הסוציאליסטית, מרטין אוברי האנטי-ישראלית הפסידה לפרנסואה הולנד המתון והפשטן. בימין הקיצוני, מרין לה פן מתאמצת להוכיח כי היא פח-ישראלית ולהרחיק את עצמה מאביה האנטי-הכל, ובכלל זה גם אנטי-יהודי.

סרקוזי איבד את הקול היהודי, ואת הפסדו הצפוי בבחירות הקרובות בצרפת הוא הרוויח ביושר.

סרקוזי, c'est fini.